

Obsah

Kolektív autorů	9
Předmluva	11
1 Teoreticko-empirická východiska zkoumání právního vědomí v mezinárodním kontextu	17
1.1 Pojem právní vědomí	18
1.1.1 Evropský koncepť právního vědomí	20
1.1.2 Americký přístup k právnímu vědomí	22
1.1.3 Právní gramotnost	23
1.2 Složky právního vědomí	24
1.2.1 Znalost práva	25
1.2.2 Mínení o právu	28
1.3 Výzkumy právního vědomí	32
1.3.1 Rozmach evropských výzkumů právního vědomí od 60. let 20. století	33
1.3.2 Americké výzkumy právního vědomí	37
1.4 Právní socializace	39
1.4.1 Kohlbergova stádia právní socializace	40
1.4.2 Genderová právní socializace	43
1.4.3 Právní socializace v mezinárodním kontextu	46
1.5 Právní norma, právní vědomí a právní jednání	49
1.5.1 Vztah práva a právního vědomí	49
1.5.2 Vztah právního vědomí a právního jednání	50
1.6 Modely vztahů kultury a práva	51
1.7 Důvěra v instituce	56
1.7.1 Důvěra a právní vědomí	57
2 Otázky skúmania právneho vedomia na Slovensku po roku 1993	63
2.1 Právne vedomie v kontexte politického vedomia	64
2.2 Výskumy právneho vedomia so zameraním na špecifické subpopulácie	71
2.2.1 Výskum „Deti o svojich právach“	72
2.2.2 Právne vedomie žien vo výkone trestu odňatia slobody	74
2.2.3 Právne vedomie a podnikatelia	74
2.2.4 Právne vedomie a zdravotnícki pracovníci	76
2.3 Právne vedomie a sociokultúrny kontext	83
2.4 Záver	84

3 Právní vědomí a legislativní tvorba práva v České republice: rozpojené spojené nádoby?	89
3.1 Stručná zpráva o stavu legislativy v ČR a jeho příčiny	90
3.2 Problematické aspekty zásady „neznalost zákona neomlouvá“	95
3.3 Právní vědomí (znalost práva) a legislativní tvorba práva	97
3.4 Legislativní proces jako zdroj legitimity	101
3.5 Závěr	105
4 RIA	107
4.1 Teoretická východiska	108
4.1.1 RIA v České republice	109
4.1.2 RIA v kontextu střední a východní Evropy	111
4.1.3 Současný stav v ČR	111
4.1.4 Vztah mechanismu RIA k Luhmannově systémové teorii	113
4.1.5 Dílčí závěr	114
5 Prezentace soukromoprávní rekodifikace na internetu	117
5.1 NOZ a obsah stránek obcanskyzakonik.justice.cz	118
5.2 Komparace	120
5.2.1 Nizozemsko	120
5.2.2 Litva	121
5.2.3 Rusko	121
5.2.4 Rumunsko	122
5.2.5 Ukrajina	122
5.2.6 Maďarsko	122
5.2.7 Slovensko	122
5.2.8 Quebec	123
5.3 Dílčí závěr	123
6 Strategie kvalitativního a kvantitativního výzkumného přístupu a jejich využití při mapování impaktu nového občanského zákoníku na vybrané sociální skupiny	125
6.1 Využití kvalitativního přístupu ve výzkumu impaktu nového občanského zákoníku na vybrané sociální skupiny	126
6.2 Využití kvantitativního přístupu ve výzkumu impaktu nového občanského zákoníku na vybrané sociální skupiny	127

7 Závěry a vyhodnocení kvalitativních dat: rozhovory s pracovníky OSPOD a neziskových organizací informujících o novém občanském zákoníku.....	131
7.1 Metoda sběru a analýza získaných kvalitativních dat.....	131
7.2 Závěry o informovanosti a postojích k NOZ vystavěné na základě rozhovorů s pracovníky OSPOD a neziskových organizací.....	131
8 Dotazníkové šetření zaměřené na znalost a postoje jednotlivců k NOZ: charakteristiky pozorovaných skupin respondentů	139
8.1 Charakteristika cílových skupin a postupu v dotazníkovém šetření.....	139
8.2 Analýza dotazníkového šetření zaměřeného na znalost a postoje jednotlivců k NOZ.....	145
8.2.1 Otázky úvodní: zjišťování informovanosti a znalosti nového občanského zákoníku.....	145
8.2.2 Otázky zaměřené na znalost nového občanského zákoníku – strukturování příkladových situací do uzavřených tříbodových variant.....	148
8.2.3 Otázky zaměřené na znalost nového občanského zákoníku – navození příkladových situací s nabídnutými variantami možných řešení.....	153
8.2.4 Otázky zaměřené na postoje – baterie otázek s pětibodovou škálou	158
9 Právní interpretace výsledků empirického výzkumu.....	161
9.1 Tvorba dotazníku.....	161
9.2 Výsledky.....	162
Shrnutí.....	169
Resumé	173
Literatura a další použité zdroje	177